

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemirészét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonakozó felszólalások inté-
zendők.

..... Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy óra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 75. szám.

Hétfő, április 1.

A Khuen-kormány új kinevezése.

— április 1.

A sok tekintetben érthetetlenül ránk
nehezedett válságot immáron megoldotta
a király úgy, ahogy azt mindenki elkép-
zelte, hogy t. i. a Khuen-kormányt újból
kinevezte.

A kinevezést királyi manifesztum ki-
sérte, amelyben az uralkodó a maga fel-
ségjogainak sértetlensége mellett kije-
lenti, hogy mi sem áll tőle távolabb, mint-
hogy a nemzet alkotmányos jogait s így
az ujoncemegajánlási jogot is, érintse,
vagy esorbítsa. Ez a deklaráció kellő bi-
zonyság, hogy a korona a nemzet alkot-
mányos jogait esorbítani nem akarja. A
király felől senki fel sem tételezte ezt és
ha illetéktelenül bizonyos oldalról mégis
azt a látszatot keltették, hogy itt a nem-
zet jogaiba akarnak beleszólni, akkor örül-
hetünk a válságnak, mert ime, alkalmat
adott ismét arra, hogy a király tiszta al-
kotmányos érzéseiről dokumentumot szol-
gáltasson.

A Khuen-kormány második kinevezé-
sének kísérő körülményei további utmuta-
tást nyújtanak a közel jövő politikai moz-
galmaira. Meg kell értenie a parlament
minden pártjának, hogy a véderőjavasla-
tok törvényerőre való emelkedése ellen
aggresszív módon fellépni egyet jelent a
parlamentari élet és munkásság teljes meg-
akasztásával. Vak és botor és gonosz po-
litika az, amely külső látszat és felszínes
hangulat kedvéért meggátolja, hogy a
nemzeti munkálkodás útjáról a véderő-
reform elodáztatlan kérdései elhárítsan-
sának. A véderőreformnak meg kell tör-
ténnie, ennek keresztül kell mennie egy-
részt a nemzet biztonsága, de másrészt a
parlament további produktív munkaké-
pessége szempontjából. Az egyetlen ko-
moly aggodalom, amely a véderőjavaslat
ellen fölmerült: az ujoncemegajánlás kar-
dinális jogának megsértése, most már az
uralkodó deklarációja után, kiszendetett,
mert hiszen a deklaráció mindenesetre van
akkora értékű, mint amilyennek a rezolu-
ciót vallották. Nem találhatnak ki tehát
ezután semmiféle elfogadható okot, ame-
lyet egy parlamenti harc zászlójára fel-
írhatnának. A politikai belátás imperatív
erővel diktálja, hogy abba kell hagyni

minden gáncsvetést a véderő reformjával
szemben, mert ezt a kérdést csak akkor
írthatjuk ki a parlament működéséből, ha
annak rendje és módja szerint el is intéz-
zük. Semmiféle provizorium, semmiféle
ideiglenes elodázás nem egyezik meg a po-
litikai rezonnal, mert a véderőreformot
csak ideig-óráig lehetne sutba dobni, de
később — még pedig időnap multával —
megint visszakerül és ismét csak a parla-
menti munkaképesség megakasztását idéz-
heti elő.

Az ország meglepéssel és örömmel
fogadja a reaktíválását és nem hiszi, nem
meri feltételezni, hogy előkerüljenek az
ellenzéki szótárból olyan frázisok, az
ellenzéki einizmus tresorjából olyan ha-
zugságok, amelyek segítségével az abba-
hagyott hadjáratot folytatni lehet. A
nemzet nem szajkaskodásban, nem techni-
kázásban, nem földnélküli mártiros keser-
géseiben akar gyönyörködni, hanem az új
Magyarország horizontját akarja elérni
annyi nélkülözés és olyan hosszas vágya-
kozás után...

A nagybcskerekeli vízvezeték.

Forbáth Imre véleménye. — Béga vízből
kell vízvezetékét csinálni.

Nagybcskerek, ápr. 1.

A nagybcskerekeli vízvezeték égetően
sürgős ügye tudvalevőleg évek óta napi-
renden van, de minden sürgőssége dacára
csak huzódik s alig közeledett a megol-
dásához.

A vízvezeték megvalósításában az
akadályt az képezte, hogy nem tudtak
megállapodni abban, hogy a vízvezeték
a Béga vízzel, vagy pedig mélykutak
vízével lássák-e el.

A Béga vize ellen sok aggodalom me-
rült fel, bár mi már a legelején kifejtet-
tük, hogy az aggodalmaknak semmi alap-
juk nincs s hogy egyedül csak a Bégaival
lehet helyesen megoldani a vízvezeték,
mert mindig elégséges vizet nyújthat, vize
minden célnak megfelelő s a mai tökéletes
tisztítási műveletek mellett majdnem ab-
szolut tiszta lesz.

Mindazonáltal a város vezetősége ki-
sérleteket tett, hátha mélykutakból még
jobb vizet lehet kapni. Ezek a kísérletek
évekig folytak, míg végre most kiderült,
hogy a mélykutak vize korántsem olyan
megfelelő, mint a Béga vize s amellet
még esetleg elegendő vizet sem nyújtanak.

Igy azután most maga a nagybcske-

reki vízvezeték szakértője Forbáth Imre
terjedelmesen és alaposan megindokolt ja-
vaslattal azt ajánlja a városnak, hogy a
vízvezeték a Béga vízzel oldja meg.

A szakértő javaslata ez irányban min-
den tekintetben megnyugtató s mi csak a
leghatározottabban ajánlhatjuk, hogy a
város ennek alapján oldja meg most már
várakozás nélkül sürgősen a vízvezeték
ügyét.

A nagybcskerekeli vízvezeték a szak-
értő szerint legfőleg egy millió koronába
kerül, amely összeg azonban a vízdijkából
visszatérül, tehát a város közönségét a víz-
vezeték költsége nem is terheli. De még ha
teherrel járna, akkor is gondolkodás nél-
kül meg kell csinálni a vízvezeték, a
mely a városi élet elengedhetlen feltétele
s ha eddig ezt a feltételt könnyedén
vették, Nagybcskerek egyre növekedő és
fejlődő életében most már minden tekin-
tetben elkerülhetlen szükség.

Tétovázás és habozás nélkül csinálja
meg tehát a város a vízvezetékét.

Ezeket tartottuk szükségesnek előljá-
róban elmondani Forbáth Imre javaslatá-
hoz, amelyet az alábbiakban egész ter-
jedelmében közlünk:

A polgármester ur volt szíves szemé-
lyesen átadni azt a levelet, melyet Seidl
Gyula kufuró cég folyó hó 21-én a városi
tanáshoz intézett azzal a javaslattal,
hogy a város a villamostelep telkén ásott
legújabb kut erőteljesebb szivattyuzása
céljából a kut fölé egy körülbelül 4 m.
mély vízátatlan aknát építtessen. Ennek
a kútnak vízbősége az eddigi kísérletek
szerint percenkint 60 liter volt és ezt a
vízbőséget akarja az ajánlattevő cég a
szivattyu mélyebb elhelyezése által 100 li-
terre növelni.

Véleményem az, hogy a város ennek
az aknának az építését ne rendelje el,
mert még a várt kedvezőbb eredmény ese-
tén is ennek a kútnak vízázó képessége
oly csekély volna, hogy a város víz-
ellátását ilyen kútra alapí-
tani alig lehetne.

Az a kedvezőtlen eredmény, melyet ez
a legújabb kut is felmutat, kötelességévé
teszi mindazoknak, akik a város vízellátá-
sának létesítésén fáradoznak, hogy át-
tekinve az eddigi furások eredményét, meg-
fontolás tárgyává tegyék, vajjon azután
a sok balsiker és kedvezőtlen eredmény
után, melylyel az eddigi furások jártak,
nem válnék-e szükségessé, hogy a furt ku-
takból való vízellátástól eltekintsenek és
a város vízellátását a Béga vízére alapít-
sák. Én a Béga vízzel való ellátást mind-
addig nem tartottam javaslatba hozható-
nak, míg minden a várostól telhető eszköz-
zel ki nem volt mutatva az, hogy a város-
nak vízellátása más kedvezőbb megoldás
útján nem biztosítható. Ismételten han-
goztattam ugyan, hogy a műszaki tudomá-
nyok mai fejlettsége mellett a Béga vize
oly tökéletességgel volna tisztítható, hogy
az minőségileg semmi kifogás alá nem es-
hető vizet nyújtana a város vízellátására,

SCHWARZ DÁVID ПІОКУЗГЕТЕ **NEIZER SÁNDOR**
НАВУБЕСКЕРЕК, КЕК УЗГЕТ.

Naponta érkeznek újdonságok: női kosztümök (kabát és alj), leány kosztümök (kabát és rövid alj), fel-
öltők, pongyolák, bluzok, férfi és gyermekruhákban. 293-15.13

Minden darabon feltüntetett szigoruan szabott gyári árak.

de még a legtökéletesebb tisztításnál is megmarad a folyóvízzel való ellátásnak az a hátránya, hogy aránylag meleg vizet szolgáltat a nyári hónapokban, tehát épen akkor, mikor különösen a szegényebb néposztályok érdekében elsősorban kívánatos, hogy a vízvezetékben hűs ital álljon rendelkezésre.

Már ez a szempont egyedül is indokolta azt az igyekezetet, hogy a vízellátás céljaira szolgáló vizet ha csak valahogy lehet, az alajtájból vegyünk, ahol annak hőmérséklete a nyáron sem emelkedik 10—12 fok fölé. Az eddigi furások eredményei azonban arra engednek következtetni, hogy ha minőségileg megfelelő vizet tudnánk is az alajtájból biztosítani, úgy a termelhető vízmennyiség tekintetében mindjárt kezdettől fogva nagy nehézséggel kellene küzdenünk és ezek a nehézségek mindjobban növekednének a jövőben, amikor a város fejlődésével párhuzamosan a szükségelt vízmennyiség is növekedni fog.

Ismerjük azoknak a városoknak szomorú helyzetét, amelyekben a vízellátás olyan vízbeszerzési forrásokra van alapítva, melyeknek bősége a város szükségletének fedezésére nem elegendő. A nem elegendő vízmennyiség lehetetlenné teszi a lakosság szükségletének akadálytalan kielégítését, ami természetesen visszahatással van a vízvezeték építésébe fektetett költségek kamatoztatására, de káros befolyással van azokra a közegészségügyi és egyéb jótékony hatásokra is, melyeket minden városban a vízvezeték létesítésétől joggal elvárunk. Jó lelkiismerettel tehát csak olyan vízellátást lehet egy városban javasolni, melynél a víz kifogástalan minőségén kívül annak elegendő mennyisége is minden kétségen kívül biztosítva van.

Ezt a bizonyosságot az eddig végzett furások alapján az altalajtájból való vízellátásnál Nagybeeskerek városra nézve megállapítani nem tudtuk és minthogy ezek a furások a számba vehető egész területet felölelik, most már szinte kizártnak látszik, hogy további furások által újabb kedvezőbb altalajrétegeket lehessen feltárni. Annak a felelősségnek tudatában, mely a vízvezeték tervezőjére hárul, kénytelen vagyok tehát javaslatba hozni, hogy a város a talajviznek felhasználásától a vízellátás céljaira tekintsen el és foglaljon állást olyan megoldás mellett, mely

a vízvezeték a Béga vizére alapítja.

Ezzel természetesen megváltoznak mindazok a számítások, melyeket eddig a vízvezeték építési költségeire nézve tettünk. Hogy a Béga vizét minden aggály nélkül lehessen a város vízellátására felhasználni, azt egy minden tekintetben kifogástalan tisztítási eljárásnak kell alávetni. Ez a tisztítási eljárás először is a Béga vizét kivett viznek nyers előtisztításából és azután finomabb szűréséből áll. Ugyan az előtisztítás, mint a szűrés betonmedencékben eszközöltetik, melyeket a víz hőmérsékletének csökkentése céljából be kell fedni. A víz előzetes tisztítására többféle módszer áll alkalmazásban, melyek közül a legcélszerűbbet és nagybeeskereki különleges viszonyoknak legjobban megfelelőt kikeresni a tervezés feladatát fogja képezni. Mindenesetre azonban lehetséges lesz egy olyan eljárást választani, mely minden körülmények között a Béga vizének olyan megtisztítását garantálja, hogy az kristálytiszta állapotban kerüljön szétosztásra.

A választandó szűrési eljárás az ilyen módon épített vízvezetékknél kivétel nélkül szerzett tapasztalatok szerint már magában teljesen elegendő arra, hogy nemcsak a viznek külső tisztaságát biztosítsa, hanem azt egyúttal bakteriológiai szempontból is kifogástalan módon megtisztítsa. A mesterségesen szűrősen alapuló víz-műveknél állandóan végzett bakteriológiai vizsgálatok minden kétséget kizárólag bizonyítják, hogy a vízben foglalt bakteriu-

mok száma a szűrés folytán oly arányban csökken, hogy a szűrt víz bakteriológiai szempontból kifogástalannak tekinthető. Mindazonáltal gondolnunk lehet Nagybeeskereken arra, hogy a bakteriológiai tisztítás terén elért legutolsó vívmányokat is felhasználjuk. Ezek közül ezidő szerint az u. n. ozonizálás áll előtérben, mely a bakteriumokat a vízből szinte abszolút biztonsággal eltávolítja. Míg a szűrt viz a német birodalmi közegészségügyi hivatal határozmányai értelmében közegészségügyileg kifogástalannak tekintendő, ha a benne foglalt bakteriumok száma köbcentiméterenként 100-on alul marad, addig az ozonizálás folytán a vízben foglalt bakteriumok száma köbcentiméterenként 0—5 között szokott változni, vagyis ilyen módon szinte abszolút bakteriummentes vizet tudunk szolgáltatni.

A víz minősége

ellen megfelelő berendezések mellett tehát akkor sem lehet aggályokat támasztani, ha a vízvezeték a Béga vizére alapítjuk. Minthogy pedig ezenkívül ennél az ellátási módnál a víz mennyiségére nézve nehézségek még a legtávolabbi jövőben sem fognak előállni, a város most, hogy az esetleges talajvízzel való ellátásra nézve az összes eszközöket kimerítette, nyugodt lélekkel térhet át a Béga vizével való ellátásra.

Hozzávetőleges számítás szerint a városi vízvezeték a legtökéletesebb szűrési eljárás elfogadása esetén és kezdetben 15 km. hosszú csőhálózatot feltételezve teljes biztonsággal számíthat legfeljebb

1 millió K befektetési költséget

fog igényelni, ha azt mindjárt olyan nagyarányban építjük, hogy abból 25000 lakos vízszükséglete akadálytalanul kielégíthető legyen. Ez az összeg ugyan lényegesen nagyobb mint az, melyre a város eredetileg számított, de tekintetbe kell vennünk, hogy az altalajfurások eredménye alapján az altalajtájból való vízellátás költségei is sokkal nagyobbak lettek volna, mint amennyire azok eredetileg értékelve voltak és figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy az altalajban talált viz olyan összetételű, hogy azt a felhasználás előtt vastalanító eljárásnak kellett volna alávetni, ami a befektetési költségeket ugyanesak szintén megnagyobbitotta volna.

Tekintve a többi magyar városok vízvezetékének költségeit, a nagybeeskereki vízvezeték építéséhez szükséges 1 millió korona nem mondható a rendesen nagyobb összegnek és épen azért a vízvezeték rentabilitása ennél a befektetésnél minden kétségen kívül állónak tekinthető akkor is ha a város a többi magyar városokban szedett vízdíjaknál nagyobb vízdíjat szedni nem fog. Biztosra vehető, hogy mérsékelt vízdíjak mellett is a vízvezeték nemcsak a befektetési költségek törlesztését és kamatoztatását, valamint az üzemköltséget fogja fedezni, hanem még némi többletet fog a városi pénztárba beszolgáltatni, melyből célszerűen létesíthető lesz egy a vízvezeték későbbi bővítésére szolgáló pénzalap.

A Béga vizére való áttérésnek végül az az előnye is van, hogy az további előmunkálatokat szükségessé tenni nem fog, hanem rögtön hozzá lehet majd fogni a vízvezeték végleges terveinek elkészítéséhez, úgy hogy a vízvezeték aránylag rövid időn belül létesíthető volna, ami ma már kétségek nélkül a városi lakosság tulajdonképpeni többségének óhajta.

Teljes tisztelettel
Forbáth Imre.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az *inguenes olvasóhelyiség és könyvtár* nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

SANATORIUM
NAGYBEESKEREKEN
Telefon 101. és 112. sz.

Igazg.-orvos: DR. HEINERMAN.

430 11

HIREK.

— **Virágvasárnap.** A róm. kath. egyház tegnap ünnepelte a Megváltónak Jeruzsálembe való bevonulásának ünnepét: a virágvasárnapot. Ez alkalomból a nagybeeskereki róm. kath. plébánia-templomban reggel fél 8 és fél 9 óraker esendes misék voltak, 10 óraker pedig ünnepélyes nagymise és barkaszentelés, amelyen Magyar Pál pápai kamarás, apátplébános pontifikált fényes segédlettel. A nagymise alatt pedig az egyházi ének- és zenekar Wehninger Károly karnagy vezetésével Polzernek: „Misé”-jét adta elő a szokott szabattossággal.

— **Iparengedély.** A szombaton délelőtt tartott városi iparhatósági ülésen Mircesics Obrádnak szatócüzlet nyitására adtak iparengedélyt.

— **Nagybeeskerek város államsegélye.** Az 1912. évi állami költségvetésben a városok segélyezésére előirányzott 4 millió koronából Nagybeeskerek városa is megkapta a maga részét: 27000 koronát. A belügyminiszter az államsegélyt engedélyező leirata most érkezett le a városhoz. A leiratban a belügyminiszter csupán csak egy feltételt köt ki az összeg hovatartására vonatkozólag, hogy a kiutalt összegből a városi közigazgatási tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet fizetését és lakpénzét javítsák, vagy ha már ezek a legutóbbi fizetésjavítási engedély kedvezményeiben részesültek, úgy az összeget elsősorban kulturális, közegészségügyi és köztisztasági célokra fordítsák. Miután pedig a városnál a tisztviselők fizetésjavításának ügyét a képviselőtestület magáévátette és a rendezést a városi pótdákból finanszírozza, így a most nyert államsegélyt a városi pénztárba helyezik el. A pótdákból történendő fizetésjavítás fedezésére.

— **A tiszai ármentesítő társulat közgyűlése.** A nagybeeskereki tiszai ármentesítő társulat szombaton tartotta rendes tavaszi közgyűlését, a gyűlésen dr. Pap Géza társ. elnök elnökölt s jelen voltak Hubert Lajos kir. főmérnök, miniszteri megbízott helyettes, ifj. Bobor Gyula, Anna Ernő, Lowieser Imre, Loch Jakab, Reitter Oszkár, Marjanov Szvetozár, Molnár János társulati érdekeltek, illetve azok megbízottjai, Kluge Károly igazgató főmérnök, Nikolics Bogdán helyettes igazgató. A közgyűlésen mindenekelőtt tudomásul vették az igazgató főmérnök jelentését a társulat 1911. évi működéséről és állapotáról, majd a társulat 1911. évi zárszámadásait felülvizsgálás céljából kiadták a számvizsgáló-bizottságnak. Ezután a földmívelési miniszter több különböző leiratát tudomásul vették. A vállalatba kiadott töltésépítési munkák tárgyában elhatározta a közgyűlés, hogy miután vái-

Eredeti müncheni „Salvator-sör” naponta friss csapolás. Ezenkívül Dreher Korona-sör is állandóan csapon van MARCOIN JENŐ éttermében.

lalkozó megfelelő munkaerővel nem dolgozik és így szerződési kötelezettségeinek meg nem felel. perrel megtámadtassék, végül több kisebb jelentőségű ügyet intézett el a közgyűlés.

Ugyan e napon az első és második eleméri, valamint az aradi II. lecsapoló társulatok is tartottak rendkívüli közgyűlést dr. Pap Géza ill. ifj. Bobor Gyula társ. elnökök elnöklése alatt. E közgyűlések fő tárgyait képezte az 1911. évi társulati számadások átvizsgálása és a társulati vízművekbe befektetett alaptőkének liquidációja iránti intézkedések. Együttal tudomásul vették Kluge Károly igazgató főmérnök jelentései a társulatok vagyoni állapotuk és 1911. évi működésükről.

— Előadás az iparoskörben. Tegnap az iparoskörben Streitman Antal nagyszámú közönség előtt tartott előadást Nagybecskerek multjáról. Óskori leleteink alapján az első kulturális nyomokat a kelták hagyták itt. Ők honosítják meg a szántást. A népvándorlás hullámverései a Nagybecskerek vidékén elterülő nagy ingoványt sem hagyták érintetlenül. Ennek nyugati csucsan, a mai Nagybecskerek helyén, kimagasló dombosportnak az állandó lakóhely jellegét az avarok adták. Beesét (örhelyt, várat) építettek a legmagasabb halomra, melyben rablott kíneseiket őrizték s mikor harcra keltek, családjaikat hátrahagyták. Beche = erődítmény (avar), reki = folyamparton (ó-szláv) így lett állandó várrá s a természetől is meg erősített, bevehetetlen erődítménnyé. A körülötte levő kisebb halmokon, a mai Uri-, Magyar- és Melenczei-utca magyar és a vásártért körülvevő utcákon s a város részeitől lassankint mezőváros keletkezett. A várnak és városnak összefüggő városi karaktert Mercy tábornok „ingélelérei” az 1770-es években adtak. Becskerek és Torontál vármegye zivataros multját és kialakulását egyes megkapó képen adta elő a jeles előadó tanár, kit a közönség zajos tüntetésben részesített.

— Halálozás. Opreán Terentius gör. kel. esperes-plébános hosszabb szenvedés után e hó 30-án délelőtt 10 és fél óraker életének 48-ik és papi működésének 24-ik évében meghalt. Opreán Terentius meggyeszte ismert egyéniség volt, ki tevékeny részt vett a megyei életben és élénk szerepet játszott a politikai téren is. Temetése ma volt Nagyesanádon nagy részvét mellett.

— Csirkefogó familia. A szó legszorosabb értelmében ez a titulus illeti Miók Trifunt és családját, amennyiben főfoglalkozásuk a csirkefogás, vagy büntetőjogilag szabatosan kifejezve: a baromfi-lopás. Ugyanis február elseje óta tömegesen panaszták a rendőrségen, hogy a baromfiakat állandóan lopkodja valami körmönfont tolvaj, aki rendkívül zajtalanul és nagy ügyességgel viszi el a baromfi ketrecekbe zárt állatokat s néha még vissza is tér oda, ahol már egyszer lopott. A csendőrség azonnal hozzá is látott a ravasz baromfi tolvaj kinyomozására, de egy darabig ugylátszott, mintha minden igyekezete hiábavaló lett volna, mert semmikép sem tudott nyomára jönni a tolvajnak. Végre Palkó Sándor járásörmester azirant érdeklődött, hogy a nagybecskereki fogházból legutóbb kiszabadult rabok között nincsen-e notorius baromfi tolvaj. Így megtudta, hogy nemrégiben szabadult ki a nagybecskereki fogházból Miók Trifun, románécskai illetőségű rovvott multu tolvaj, aki egy izben 7 hónapot majd most legutóbb 1 évet és 10 hónapot ült szintén nagyobb csirkefogások miatt. A csendőrség tovább folytatta a nyomozást s ennek során kiderítette, hogy csakugyan vadházasságban élő feleségével Miók Trifun a tolvaj. Miók most Nagybecskereken lakik s egy asszonnyal él s ezzel, valamint ennek családjával követte el a tolvajlásokat. Vele együtt az egész család részt vett az éjjeli kirándulásokban, nappal pedig eladogatták a piacon a lopott baromfiakat. A nyomozás folyamán azután kiderítették azt is, hogy kiktől lopkodták el a baromfiakat. A tolvaj család: férj, az asszony, ennek 20 éves leánya és egy még gyerek korban levő fia február elsejétől március 25-éig összesen 126 darab baromfit loptak el. A csendőrség a csirkefogó familiát, amely most kénytelen abba hagyni a jól jövedelmező foglalkozást, átadta a kir. ügyészségnek.

TÁVIRATOK.

A kormány a parlament előtt.

A képviselőház mai ülése. — A kormány bemutatkozása. — Andrássy a kormány mellett. — Apponyi sem tett volna máskép.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A válság óta szünetelő képviselőház ma tartotta első ülését, amelyen az újból kinevezett Khuen-Héderváry kormány, parlamenti szokás szerint, ismét bemutatkozott. Az ülés iránt természetesen óriási érdeklődés nyilvánult s külsőleg is látszott, hogy nagy jelentőségű valósággal historiai esemény színhelye ma a magyar képviselőház. A Khuen-Héderváry-kormány újból való megjelenése a képviselőház előtt épen olyan impozáns módon folyt le, mint mikor a választások után a munkapárt óriási többségével a parlamentbe vonult. A miniszterelnök eljárását s a válság mostani megoldásában való elhatározását a parlamentben minden komoly és számottevő politikus helyeslőleg fogadta. Andrássy Gyula gróf kijelentette, hogy hasonló helyzetben magyar ember máskép nem cselekedhetett, de maga a Kossuth-párt vezető politikusa Apponyi Albert gróf is kijelentette, hogy ő sem tett volna máskép. A szélsőségek politikusai ugyan nyugtalanokdáltak és zajongtak, de a komolytalanság nem ronthatta meg az általános, mély hatást.

A képviselőház mai ülését. fél 11 óraker nyitotta meg Náva y Lajos elnök. Ugy az ülésterem, mint a karzatok zsufolva vannak s a jelen voltak általános izgalommal várják a történéndőket.

Az elnök néhány előterjesztést tesz, iratokat mutat be, majd Angyal József háznagy vezetésével bevonulnak a kormány tagjai. A munkapárt éljenzéssel köszönti őket, míg az ellenzék részéről zajos kiabálások hallatszanak.

A miniszterelnök fölküldi a kormány újból való kinevezéséről szóló királyi kéziratot az elnöknek, aki azokat Mihályi Péter jegyzővel fölolvastatja, amit az ellenzék zajos közbekiáltásokkal kísér.

A királyi kéziratok felolvasása után Khuen-Héderváry miniszterelnök nyilatkozik.

A miniszterelnök ismerteti a válság egyes fázisait, a nehézségeket s hangoztatja, hogy a rezolúció dolgában a király aggodalmi annyira megnövekedtek s a helyzet annyira végzetesen súlyosra fordult, hogy nem lehetett máskép, minthogy a rezolúciót elejtse. A királynak lelkiismeretbeli aggodalmi voltak s meg kellett nyugtatni a király lelkiismeretét. Mikor az egész világ hódolattal hajol meg uralkodónk előtt, nekünk kötelességünk lelkiismeretének megnyugtatását biztosítani. De kötelességünk továbbá az ország érdekében, az ország fejlődésére irányuló munkát a királylyal való békés egyetértésben folytatni. Kéri ebben a Ház és az ország támogatását. (Hosszasan tartó viharos éljenzés és taps jobbról.)

Utána

Kossuth Ferenc szólalt fel. Kossuth Ferenc elégedetlen a helyzettel s szokatlanak tartja, hogy egy lemondott kormányt elveinek elajjtése mellett újból kineveznek. Határozati javaslatot nyujt be, hogy küldjön ki a Ház egy 21 tagu bizottságot, amely készítsen a királyhoz feliratot az 1888: XVIII-ik törvénycikk helyes értelmezéseért.

Holló Lajos a Justh-párt, Zichy Aladár a néppárt, Egry Béla a pártonkivüli függetlenségek nevében hozzájárul Kossuth felirati javaslatához.

Andrássy Gyula gróf

helyesli a miniszterelnök és a kormány eljárását, mert hasonló helyzetben magyar ember máskép nem cselekedhetett. Helyesli azonban részleteiben is a megoldást, mert sokkal nagyobb hiba lett volna ha a formulákkal félrevezetik a nemzetet. A kormánynak egy magasabb kötelességet kellett teljesíteni. Kossuth határozati javaslatát nem fogadja el, mert az sikertelen s ilyen komoly helyzetet tréfákkal elintézni nem szabad. (Viharos éljenzés és taps jobbról. Nagy zaj balról. Rendre! Rendre! kiáltások.)

Apponyi Albert gróf

szólal föl s kifejti, hogy a rezolúcióról való lemondást nem helyesli ugyan, de a kormánynak mindenesetre számolnia kellett a súlyos helyzettel s a király lelkiismeretével, mert sajnos, igen közel áll az a pillanat, mikor az egész világot megrendíthető trónváltozás elkövetkezik. Elismeri, hogy ebben a helyzetben ő sem tett volna máskép.

Utána **Batthyány Tivadar gróf** szólal fel.

Az ülés folyik.

A nemzeti munkapárt értekezlete.

A kormány és a nemzeti munkapárt. — Bizalom a kormány iránt.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az egész ország azoknak a végzetes lehetőségeknek hatása alatt áll, melyek mellett az ország az utolsó napokban mint egy örvénynek szélén elhaladt.

Ezeknek az eseményeknek hatása alatt folyt le tegnap a nemzeti munkapárt értekezlete is. Héderváry gróf beszédéből mindenki érezte, hogy a rezolúció politika további folytatása olyan messzemenő következményekkel járhatott volna, melyek esetleg még a korona viselőjének személyét is érinthették volna. Nem mondta ezt így ki a kormányelnök, de mindenki érezte, hogy erre céloz.

És ekkor felállott Tisza István gróf ugyanaz a férfi, aki a munkapárt utolsó határozatát hatalmas beszédével támogatta és őszintén kijelentette, hogy az új helyzet új elhatározásokat igényel. Tisza a kormány politikája mellé állott s kijelentette, hogy régi álláspontját ma is helyesnek tartja ugyan, de ezt érvényesíteni nem kívánja. Maradjon ez nyílt kérdés a korona és a nemzet között. Megváltozott politikájának indoklásául Tisza gróf igen leplezetlenül és igen őszintén azt mondta, hogy kötelességének ismeri honorálni egy olyan uralkodónak aggodalmait, aki negyvenöt esztendő óta alkotmányunk és törvényeink tiszteletben tartása mellett minden igyekezetét Magyarország felvirágoztatására fordítja. Valóban végzetes katasztrófa volna, ha egy ilyen uralkodó hatalmas támogatásától épen egy általunk folytatott politika miatt fosztanánk meg magunkat.

A tegnapi pártértekezlet lefolyását olvasván az egész ország egy értelemmel helyeselni fogja a kormánynak és többségnek a legutóbbi napokban történt állás foglalatát. Nagy veszedelmeket hártott el a magyar kormány nemesak az országról, de mondhatni egész Európáról. A történelem előtt pedig nehéz lett volna viselni a felelősséget, ha a legalkotmányosabb jelzővel felékesített magyar király Magyarország politikai magatartása folytán került volna olyan lelkiismereti konfliktusba, melynél fogva lehetetlenné vált volna részére további uralkodási kötelességének teljesítése.

Teljhatalmu királyi biztos Horvátországban.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király tegnap délután Cuvaj horvát bánt külön kihallgatáson fogadta, a melyen a király a bánt Horvát-Szlavonországok területére teljhatalmu királyi biztossá nevezte ki. A kinevezés következtében az április 3-ára kitűzött képviselőválasztások elmaradnak s egyelőre az alkotmány hatálya is megszűnik.

A főrendiház ülése.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház április 4-én, szerdán ülést tart, amelynek egyetlen tárgya a kormány bemutatkozása.

TŐZSDE.

A Lloyd budapesti távirata április 1.

Buza (áprilisra)	22.68
Buza (májusra)	—
Rozs (áprilisra)	21.50
Zab (áprilisra)	19.52
Tengeri májusra)	17.54

Felelős szerkesztő: Somfai János.

**A városi villamműnél
1 segédkönyvelői
állás betöltendő május 1-ére.**

Ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja és a gépirás is jártas, előnyben részesül.

Fizetése évente 1440 K és 240 K lakbér.
437-31

Egy szép és könnyű

felfedezés

**hintó
eladó**

**Klein Bernátnál
Nagybecskerek.**

425-32

A Magyar-Francia

Biztosító Részvénytársaság

Nagybecskerek székhelyvel főügynökséget létesített, melynek vezetésével a társaság régi főtisztviselőjét Hammesz János urat bizta meg.

A társaság elfogad biztosításokat: tűz, jég, betöréscsopás, üvegtörés és szálltmány károk ellen és az ember életére a legjutányosabb feltételek mellett.

Érdeklődőknek készséggel szolgál kimerítő felvilágosítással a főügynökség.

Iroda: Fő-utca, az Erzsébet-hidnál, Linyacski-féle házban.

Ugyanott egy érettségivel bíró fiatal ember nyugdíjjogosultsággal egybekötött gyakornoki állást nyer. — —

415-42

Hirdetmény.

Tiszatáros községnél egy munkaerő 2 hónapra 90 korona havi fizetéssel, természetbeni lakás és járlatjövdelem ellenében felvétetik.

Oklevelesek előnyben részesülnek.

Beválás esetén az üresedésben levő segédjegyzői állásra leendő megválasztása biztosítottatik.

Szerb nyelv tudása megkívánatik.

Az állás 1912. április 10-től elfoglalható.

Az előjáróság.

Naponta friss vágásu

spárga

Dr. Magyar Károlynál

435-22

A Törökkanizsai Kerületi Takarékpénztar ezennel pályázatot hirdet

I. könyvelői állásra.

Pályázhatnak felső kereskedelmi iskolát végzett, katonai kötelezettségüknek eleget tett, legalább 5 évi pénzügyi gyakorlatral rendelkező mérlegképes oly egyének, kik a szerb nyelvet is jól bírják.

Javadalmazás 2000 korona törzsfizetés és ennek 5-ször 15%-os ötödéves korpótlék, alapszabályszerű jutalék (cca 400 K). A magántisztviselők országos nyugdíjgyesületébe fizetendő járulék felét az intézet fizeti.

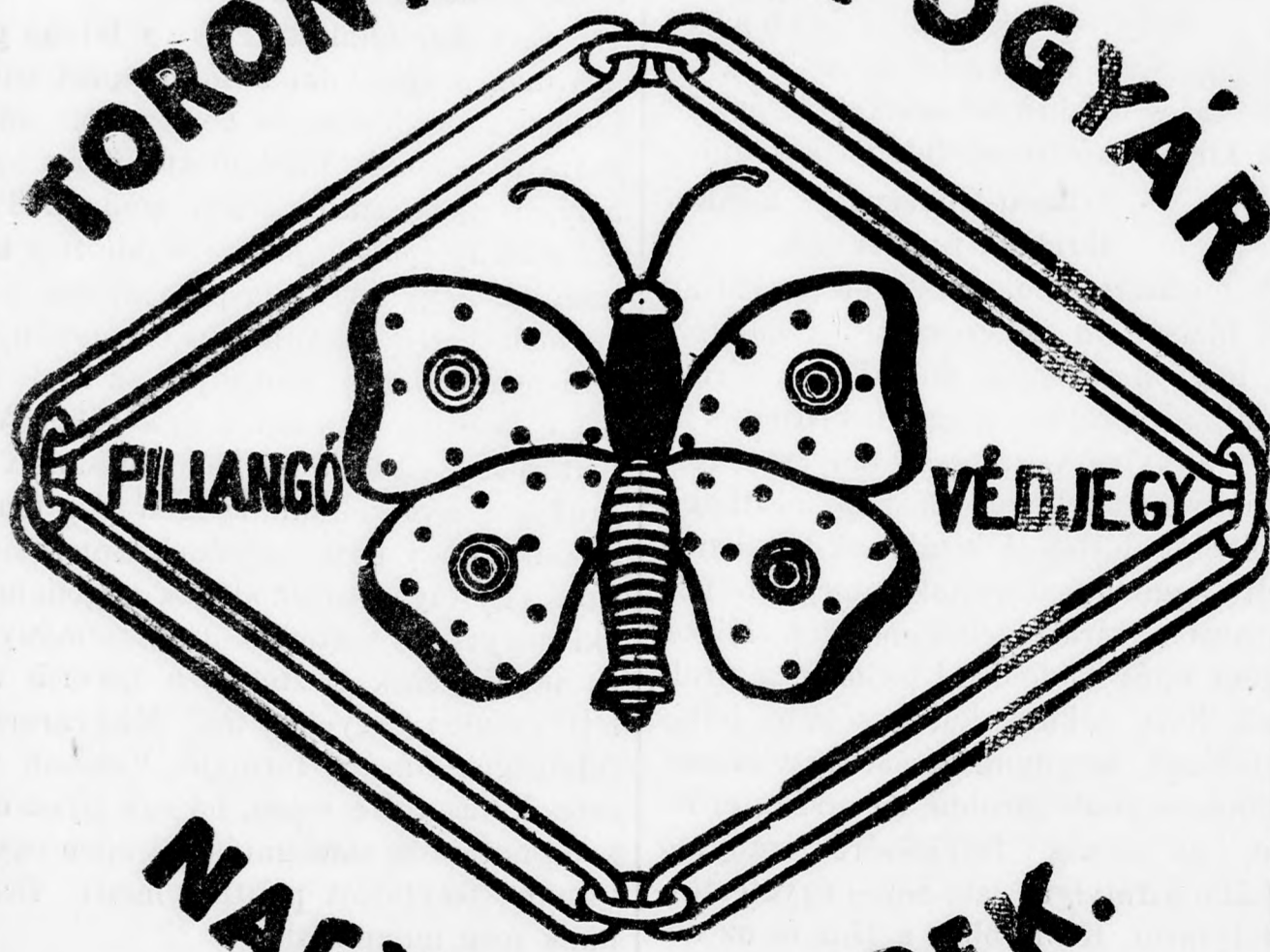
Sajátkezüleg irt pályázati kérvények bizonyítványmásolatokkal felszerelve 1912. április hó 14-ig nyújtandók be és az állás mielőbb elfoglalandó.

Törökkanizsai

Kerületi Takarékpénztár.

433-21

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

Külön cipőosztály!

Kaphatók mindennemű

férfi-, női- és gyermekcipők és szandálok.

6-6433

Torontáli strapa-cipők.

Gazdag választék

kalapvirágok és napernyőkben,

a legjobb

illatszerekben és

gummilabdákban.

**Benó
Testvérek**

rövidáru, cipő és játékszeráru üzlete

Nagybecskerek

Telefon: 201.

Alapítási év: 1870.